

ENT – Završni ispit – 2023./2024.

Točan odgovor

Odgovor? – nisam siguran je li točno

ZAOKRUŽIVANJE (samo 1 točan odgovor, 1 bod po pitanju)

1. „Arhitektura izbora“ i „nudge“ su pojmovi koji se povezuju s libertarijanskim:

a) **b) paternalizmom** c) d)

2. U slučaju Loomis koristio se algoritam:

a) AFST **b) COMPAS** c) d)

3. Agar progovara da nam nije u interesu stvarati „postosobe“ zbog:

a) nijednog praga b) jednog praga **c) dva praga?** d) neograničeno pragova

4. Po Nozicku, kojim načinom se ne smije stjecati vlasništvo?

a) domišljatošću b) c) **d) prevarom**

5. Koju tradiciju odbacuje Rawls u svojoj socijalno-liberalnoj teoriji?

a) **b) utilitarizam** c) kantovsku d) društveni dogovor

6. Prema Humeovom zakonu iz premisa koje opisuju činjenice ne može se na deduktivno valjan način izvesti kakva konkluzija:

a) deskriptivna **b) normativna** c) znanstvena d) matematička

7. Jus in bello i Jus ad bello oboje imaju:

a) pravedan razlog b) ispravna namjera **c) razmjernost** d) zadnje rješenje

8. Zlo je dopustivo ako je kao sporedni učinak i nenamjeravano.

a) dvostruki učinak b) trostruki učinak c) d)

9. Bostrom definira za postčovjeka potrebno je koliko postljudskih sposobnosti:

a) barem jednu b) barem dvije c) barem tri d) barem četiri

10. Zaokruži uljeza među navedenim stvarima kojima se bavi distributivna pravednost?

- a) zdravstvena zaštita b) jednakosti mogućnosti c) **smrtna kazna**
- d) raspodjela ograničenih resursa

11. *(ne sjećam se kako je glasilo ovo pitanje, no većina se složila da je nešto poput ovoga; ostali kažu da je trebalo odabrati ZBOG čega se protivi poboljšanju – zbog ponuđenih odgovora, mislim da je pitanje ovako glasilo)*

Michael Sandel se protivi poboljšanju zbog brojčanih razloga, ali ne(?) zbog gubitka:

- a) **znanosti?** b) individualnog talenta c) solidarnosti d)

NADOPUNI S 1 RIJEČJU, FRAZOM ILI REČENICOM (MAX 3 boda po pitanju)

1. Nejednakost različitih skupina ljudi (različitih zemalja) s obzirom na pristup digitalnim, informacijskim tehnologijama u literaturi se naziva: **Digitalna razdjelnica**
2. Kako se zove stručna i (više) kvalificirana radna snaga, s administrativnim, uredskim ili upravnim poslom, višeg društvenog položaja i primanja? „**Bijeli ovratnici**”
3. Osim što Hansson kaže da nepravednost u tehnološkom kontekstu čini razlika u pristupu tehnologije među pojedincima i zemljama, za što još on misli da uzrokuje tehnološku nepravednost? **Sama tehnologija može stvoriti i održavati određene trajne provlastice za neku društvenu skupinu, druge društvene skupine lišavati nekih povlastica, pojačavati predrasude poput onih spolnih ili rasnih, stvarati socioekonomske nejednakosti i sl.**
4. Po Rawlsu, što pojedinci na originalnoj poziciji iza vela neznanja ne znaju? **Ne znaju svoju sudbinu u raspodjeli prirodnih posjeda i sposobnosti, svoje inteligencije, snage i sličnog.**

5. Navedi barem 2 vrste biopoboljšanja. **Tjelesno poboljšanje, kognitivno poboljšanje, poboljšanje raspoloženja, produljenje životnog vijeka, moralno poboljšanje**
6. Ako je biopoboljšanje upotreba biotehničke moći da bi se poboljšale prirodene sposobnosti ljudi, kako se zove upotreba biotehničke moći kako bi se pojedince vratilo u normalno stanje zdravlja i sposobnosti? **Liječenje.**
7. Ekonomija za koju se zalagao Marx je **planska ekonomija.**
8. Troškovi prekvalifikacije ili zbrinjavanja ljudi koji se neće na vrijeme prilagoditi tehnološki izmijenjenim okolnostima na tržištu rada su **tranzicijski troškovi.**
9. Ako je anonimizacija ireverzibilan postupak uklanjanja identifikacijskih informacija iz podataka kojim se osobni podaci pretvaraju u podatke koji ne mogu identicirati ispitanika, kako se zove REVERZIBILAN postupak uklanjanja identifikacijskih informacija? **Pseudonimizacija.**
10. Koja su dva izma koji govore da je pravedni rat besmislen? **Pacifizam i realizam.**
11. Nozick misli da Chamberlain na kraju godine duguje društvu koliko svojeg prihoda od prodaje ulaznica za utakmicu? **Ništa?**
12. Prema utilitaristima koji kriteriji mora biti zadovoljen da bi biće imalo moralni status? **Osjećajnost (sentience) – sva bića koja osjećaju ugodu i bol.**
13. Ako je Laissez-faire kapitalizam najbolji oblik ekonomske organizacije za moralno nesavršeno stanje ljudi, koji je oblik ekonomske organizacije najprikladniji za moralno usavršeno stanje? **Socijalizam.**